

Rotterdamsche kerk op een nieuw weer te beroeren, en de rust en vrede weêr om te keeren, die daar in door de goede zorg van onze loffelijke overheit zoo pas in herstelt is'. Zonder enig inhoudelijk commentaar verzocht Pieter Knabbenhouwer aan de 'oproerige duisterling en bedekte lasteraar' zich 'aan het gemeen' bekend te maken en tevens bewijzen voor zijn beschuldigingen mee te brengen.

Het antwoord kwam een maand later, toen bij dezelfde boekverkoopers als de eerste keer een herdruk van de *Waarschouwinge* verkrijgbaar was, nu 'vermeedert met bewijs der zaaken, deze menschen te last gelegd', alsmede aanmerkingen op Pieter Knabbenhouwers verweerschrift⁴⁶). Wat dat laatste betreft, is de twijfel aan het auteurschap van Knabbenhouwer opmerkelijk. De *Tegenwaarschouwinge* zou 'zeer veele vuile dingen en scheldingen' bevatten, 'welke ik geloove van dien eenvoudigen man niet voorgekomen te zijn: want mij is bericht dat hij maer zeer kleinweetende is, en niet in staet om een eenige Goddelijke Waarheit bijnae te beschrijven en te bevestigen, laet staen het hoeft van een nieuwe secte te zijn'⁴⁷). De tactiek om zich te verbergen achter het recente spreekverbod van de overheid inzake het boekje van Eswijler vond de pamflettist ongehoord. Op die manier zouden alle vormen van ketterij die zich op dat boekje beriepen gevrijwaard zijn van enige kerkelijke of politieke tuchttoefening. 'Daarom bidde ik de judicatoren van de kerke, dat ze deeze menschen nooit in deeze schuilhoek willen laeten vluchten, (...) maer haar beschouwen als perzoonen aan geheele andere dingen schuldig, als in dat boekje geleert worden'⁴⁸). Aan Knabbenhouwers verzoek om bewijsvoering voldeed hij door een aantal stellingen toe te lichten aan de hand van mondeling verkregen mededelingen en vanuit het reeds besproken manuscript over de gereformeerde geloofsbeschouwing. Zijn identiteit en die van zijn uitgever gaf hij echter niet prijs; 'het komt op geen naemen aan als 'er een waarschouwinge gedaan wordt, maer op de zaake of se waar of valsch is'. Herhaaldelijk benadrukte de auteur in dit tweede pamflet dat hij de zaak verder geheel wilde laten rusten en aan het oordeel van de kerk overgeven. 'Ik stappe van deeze zaake volkomen af, zal ook mij met dezelve noyt meer bemoeyen, terwijl ik het ten eenemaal aan Godts kerke in handen geeve: oordeelt die dat de zaak van geen aanbelang is, ik wil stille zijn'⁴⁹).

De cruciale vraag wie nu het pamflet tegen de Knabbenhouwers geschreven heeft moet helaas open blijven. Als zijn informanten